

LAIKAS

Nr.

539

XXV M.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.202.109
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

JORJEO
ARGENTINO
CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Consección No 1384
Tarifa Reducida
Consección No 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

23 DE AGOSTO DE 1973.

VAKARŲ PASAULIS ATVERIA AKIS

Š. Amerikos gynybos štabas - Pentagonas susekė slaptus sovietų strateginius ginklus, kuriuos Rusija paskutiniu laiku pasigamino, kad užsitikrinti ginklų persvarą, kuri dar ne pasiekta, bet greitai laiku ji netik pasieks, bet galimas dalykas ir pralenks, nes šiuo metu Rusija ginkluojasi visu smarkumu.

Šis Pentagono pranešimas žaido greitumu pasiekė viso laisvojo pasaulio sostines, sukeldamas nerimą ir atverdamas visiems akis, kur Rusija eina ir kokie jos slapti planai: duoti smūgi Vakarams.

Iliuzijų migla, kurioje skendėjo Helsinkio miesto "nusiginklavimo ir Europos apjungimo" taikos konferencija, tuomi išsisklaidė ir visiems pasidarė aišku, ko vertos visos kalbos su rusais apie nusiginklavimą ir taiką.

Todėl neveltui buvo Pabaltijos kraštų atstovų atskridimas į Helsinkį, kad atverti visiems akis, ko ištikrųjų Sovietų Rusija siekia: pamažu užmigdyti visų sąžinę su "taikos opijum", kad paskui galėtų toliau vykdyti savo planus.

Jeigu rusams būtų pavykę įtikinti Vakarų valstybes savo "taikos ir draugystės" pažadais, tuomi Vakarų pasaulis būtų pasidavęs be jokio pasipriešinimo, būtų nukritęs kaip prinokęs obuolis į sovietinį maišą.

Šie nauji Š. Amerikos saugumo perspėjimai gal neleidžia sudėti rankas, o imtis priemonių apsaugoti savo laisvę. Nes pati Š. Amerika ir visas laisvasis pasaulis atsiranda rimtame pavojuje, prieš naują visuotiną pasaulinį karą, kurio visas pasaulis bijosi.

Suprantame todėl ir Brežnevo viešnagę Š. Amerikoje, kuri sau tikslu turėjo taikiu būdu tartis su savo partneriu - Niksonu. Rusijai reikia duonos ir pinigų, kurių galima gauti Š. Amerikoje.

Šioji Brežnevo viešnagė pas Niksoną nė kiek nenuramino Vakarų sąjungininkų, priešingai sukėlė nemažą nerimą. Dviejų didžiųjų pokalbiai "už nugaros" sukėlė nemažą susirūpinimą. Todėl Brežnevas skubėjo aplankyti Pompidu Paryžiuje, kad jį aprašintų.

Tačiau po šios viešnagės sovietai ir toliau ginkluojasi su amerikiečių pagalba, nes jiems už nugaros grėšia kitas milžinas - Kinija. Taigi politinis žaidimas pradeda vykti jau ne tarp dviejų, bet tarp trijų didžiųjų.

Pietų Amerika, kuri nori išvengti Rusijos ir Š. Amerikos viešpatavimo, nejučiomis gali patekti į trečios pasaulinės jėgos sferą. Kaip sako lietuviška patarlė: "bėgdamas nuo meškos užbėgo ant vilko".

Vakarų Europai vienintelis kelias lieka sustiprėti viduje, apsiungti dar stipriau tarpusavio draugystės ryšiais. Kol Europa buvo vieninga, ji buvo galinga. Šiandien kai liko suskaldyta, liko silpna.

Todėl Europos apsiungimas yra šio momento reikalavimas. "Arba žūti, arba būti", kaip sako priežodis. Netužtenka vien kariško apsiungimo po NATO skraiste, Europai reikia visuotino apsiungimo, jei nori išlikti savarankiška.

J. Pragiedrulis.

IŠ VISO PASAULIO

• Ryšium su Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Helsinkyje Lietuvos Diplomacijos šefas S. Lozoraitis pasiuntė Vakarų valstybių vyriausybėms raštą, kuriuo prašo nepripažinti vadinamojo Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Rašte pareikšta taip pat, jog lietuvių tauta, sovietų agresijos ir okupacijos pasėkoje pergyvendama didžiausią savo ilgos istorijos nelaimę, laukia, kad civilizuotų tautų bendruomenė respektuos jos teisę bei sieki atstatyti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Prie rašto yra pridėtas memorandumas apie Sovietų Sąjungos agresijos prieš Lietuvą paruošimą bei įvykdymą ir mūsų kraštui primestą padėtį.

• "La Razon" perduoda korespondenciją iš Maskvos, kad Vilniuje vienai mergaitei sergančiai sunkia forma hepatitis, buvo padaryta operacija. Operacijos metu vienai valandai jos kepenys buvo pakeistos kiaulės kepenimis, kadangi dirbtinių kepenų (kaip inkstų ir širdies) dar nėra išrasta. Nei gydytojų nei ligonės vardai nėra paskelbti. Vyriausias gydytojas pareiškęs, kad dar negalima nustatyti ar šis pakaitalas galima bus vartoti, nes vienos valandos laiko per mažą nustatyti, ar ligonies organizmas tą pakaitalą atmeta kaip svetimą objektą.

• Vlikas yra padavęs Suomijos vyriausybei protestą dėl Pabaltijos valstybių delegatų arešto Helsinkyje, laike tarp Taikos ir Bendradarbiavimo konferencijos.

• Nepavykęs perversmas Laose. Rugsėčio 19 d. Laos sostinėje Vientiane įvyko bandymas nuverstį dabartinį prezid. Suovana Phouna. Sukilėlių vadas buvo aviacijos karininkas Thao Ma, kuris bandė paimti valdžią. Bet pats savo lėktuve buvo nušautas ir tuomi užsibaigė nepavykęs perversmas.

• Atentatas prieš Niksoną. Kai Niksonas atvyko aplankyti New - Orleans miestą ir pasakyti kalbą, pasuko kitu keliu, negu buvo pramauta, nes buvo gauta slaptų žinių, jog kešinasi Niksoną nužudyti. Buvo suimtas Edwin Michael Gaudet 30 m. amžiaus vyras, kaip įtartinas asmuo, prieš 6 metus atleistas iš policinės tarnybos. Gaudet buvo sudeginęs Amerikos vėliavą ir 1970 metais taip pat bandė uždegti Niksono automobilį tame pačiame New - Orleans mieste. Gaudet laikomas tikrai pavojingu žmogumi.

• Čilės kardinolas Raul Silva Henriquez buvo valdžios paprašytas tarpininkauti tarp streikuojančių kad sustabdyti senai prasidėjusį sunkvežimių streiką. Kardinolas pažadėjo tarpininkauti ir padėti užbaigti šį streiką.

Kard. R. Henriquez turėjo nemažą paitikėjimą tarp čiliečių

• Gaikijos naujas prezidentas Papadopulos šių metų rugsėčio mėn. 19 d. paėmė valdžią ir paskelbė politiniams kaliniams amnestiją. Su Papadopulos Graikija po ilgos monarchinės valdžios grįžta prie demokratijos. Pramatyti rinkimai į parlamentą. Papadopulos yra kariškis ir mėgsta tvarką, po perversmo tvarkęs krašto reikalus kaip ministrų pirmininkas.

• Bolivijoje buvęs sveikatos ministeris Valverde bandė sukilti prieš dabartinę valdžią ir prezidentą Hugo Banzer, bet nepavyko: buvo susektas sukilimo planas ir Valverde tapo apsuptas Santa Cruz vietoje. Valverde jau antru kartu bandė sukilti prieš valdžią. Valverde su ginkluotais vyrais pasitraukė į miškus.

• Indijoje dideli potvyniai. Po ilgų lietučių Indijoje Gujarat provincijoje pakylo toks didelis potvynis, kad vienas traukinys su 1000 keleivių buvo priverstas sustoti ir su elikopteriais kariai turėjo pristatyti keleiviams maisto produktus.

• Skylab kosmonautai iš erdvės padarė daug įdomių foto nuotraukų. Paskutinė buvo padaryta viesulo "Brenda", kuris siautė Meksikos golfe, pasiekęs iki 430 kilometrų per valandą. Iš erdvėlaivio kosmonautai galėjo gerai stebėti viesulo kryptį.

• Švedijos karalius Gustavas VI sulaukė 90 metų. Buvo paguldytas į ligoninę, bet vėl sveikata taisosi Švedijoje dar tebėra monarchinė tvarka - valdo karalius bent formaliai.

ŠVENTO TĖVO PALAIMINIMAS

Per prelatą Ladą Tulubą yra gautas Švento Tėvo palaiminimas iš Romos, Pop. Povilo VI jo 10 metų vainikavimo proga, kurio turinys yra sekantis (vertimas lietuviškai):

Vatikanas, 1973 metų liepos mėn. 10 diena.

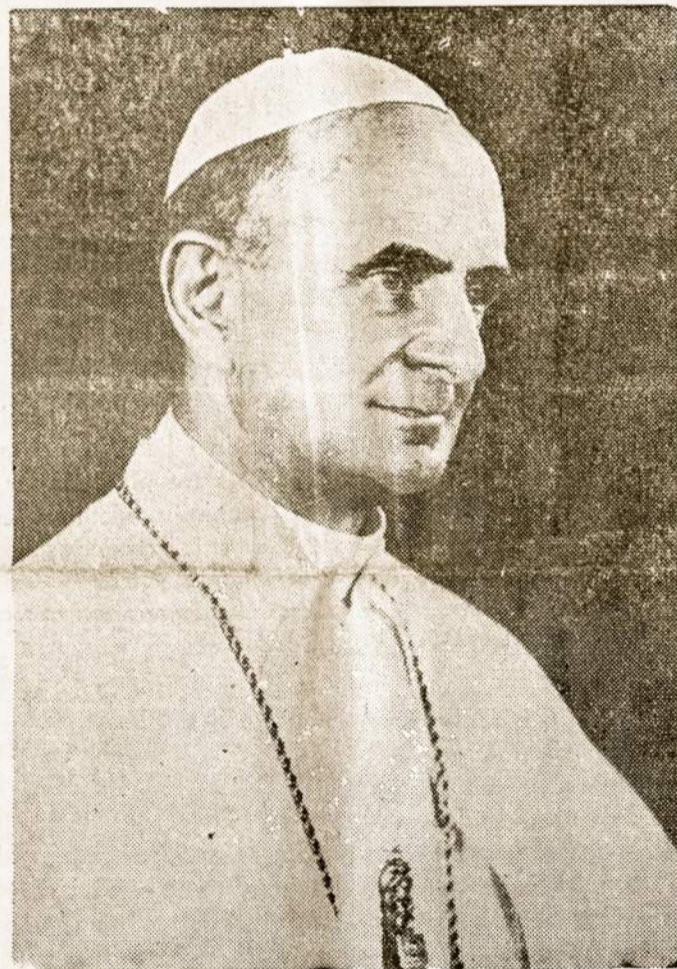
Didžiai Gerbiamas Prelate,

Šventas Tėvas yra giliai dėkingas už sveikinimą su linkėjimais, kuriuos gavo per Jus visų lietuvių išeivių vardu Jo Šventenybės dešimties metų sukakties proga nuo pakėlimo į Petro Sostą.

Tuo pačiu nuosirdžiai dėkoja už tokią sūnišką pagarbą. Todėl Kristaus Vietininkas maldauja Jums, Jūsų tarnybai ir visiems, kurie prisidėjo prie šio pagerbimo gausių malonių ir suteikia iš visos širdies prašomą Apaštališkąjį Palaiminimą.

Pasinaudodamas ta proga išreiškiu savo dėkingumą, pareikščiau man ir su didžia pagarpa pasilieku Jūsų.

Arkiv. J. Benelli, sekr.

Pop. Povilas VI siunčia
Apaštališką palaiminimą Argentinos lietuviams.

PAAIŠKINIMAS: Šis popiežiškas palaiminimas yra suteiktas visiems lietuviams išeiviams, tuo pačiu ir mums lietuviams Argentinoje, kurį atsiuntė prel. Ladas Tulaba, lietuvių Kolegijos rektorius Romoje ir Lietuvių Sielovados Įgaliotinis prie Šv. Sosto. Tokiu būdu Lietuvių Kolonija Argentinoje ir visi jos darbai yra Šventam Tėvui žinomi ir laiminami. Turime būti dėkingi Šv. Tėvui ir išlikti ištikimais katalikais, kaip mūsų broliai ir sesės Tėvynėje.

kun. Aug. Steigvilas.

LAIKAS — patriotinis laikraštis
1973 m. rugsėjo 16 dieną švenčia savo

SIDABRINĮ JUBILIEJŲ
25 metų nenuilstamo darbo sukaktį.

16 val. Šv. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje už visus "Laiko" Garbės leidėjus, rėmėjus, bendradarbius ir skaitytojus.

17 val. 25 metų minėjimas su gražia meno programa ir šeimyniškais vaišėmis.
kartu bus pagerbimas mūsų kolonijos NAUJŲ AKADEMIKŲ, kurie paskutiniu laiku baigė aukštąjį mokslą su daktaro laipsniu.

"LAIKO" ADMINISTRACIJA IR REDAKCIJA kviečia nuosirdžiai vius dalyvauti šioje jubiliejinėje mūsų šventėje.

Prašome iš anksto įsigyti bilietus!

Šventės Rengimo Komisija.

SESELĖ ELENISA - JUBILIATĖ (JANĖ BUZAITĖ)

Jau 25 metai sukako, kaip seselė Elenisa Dievo ir artimo tarnyboje - vienuoliškame gyvenime. Visi artimieji, draugai bei mokiniai sveikino ses. Elenisą jos sidabrinio jubiliejaus proga.

Ne kartą paklausta, kaip jaučiasi vienuoliškame gyvenime, su šypsniu veide atsako: "Aš gyvenu savo tikroju, man Dievo duotu pašaukimu". Ir jos šypsenoje slypi tas pats tylus, nuoširdus meilės spindėjimas kaip ir prieš 25 metus.

Niekada ji nesigiria savo nuveiktais darbais, nemėgsta pagyrimų ir išorinių pagerbimų. Tačiau negalima nutylėti jos nuveiktus darbus per tuos 25 metus, pradėdant nuo Aušros Vartų Avellanedoje, ir baigiant jos paskutiniais metais Rosario mieste. Jos kuklumu pridengtas veiklumas ir energiškas per eilę metų atnešė savo vaisius.

TRUMPA VEIKLOS APŽVALGA

Ses. Elenisa šio pasaulio šviesią išvydo tolimoje Patagonijoje, Sarmiento mieste, Chubut provincijoje. Dar maža būdama atvyko su tėvais į Buenos Aires. Mokėsi seselių "Santa Union" mokykloje. Gavusi mokytojos titulą, pradėjo mokytojauti Aušros Vartų mokykloje, Avellanedoje.

1945 metų gegužės 14 d. ištojo į Seselių Kazimieriečių vienuolyną. Greit išvyko į Šiaurės Ameriką tęsti studijas ir ruošti vienuoliškam gyvenimui. Mokytojavo Šv. Antano parapijos mokykloje, Cicero mieste (prie Čikagos).

Grįžus Argentinon, mokė vaikus Aušros Vartų mokykloje ir padėjo atostogų metu ruošti ir praveisti mergaičių stovyklą Villa del Dique prie Calamuchito ežero. Mokino vaikus katekizmo ir padėjo lietuvių šeštadienio mokykloje.

1961 m. buvo iškelta į Kordobos miestą, kur mokytojavo "Nuestra Sra. del Valle" mokykloje. Ten ji visu sugebėjimu ir išmintingumu vedė mokyklą ir užsipelnė įvertinimo iš mokyklos vadovybės.

Paskutinius aštuonius metus sesuo Elenisa vadovavo Šv. Kazimiero parapijos mokyklai, Rosario mieste. Kaip mokyklos vedėja ir namų vyresnioji sugebėjo vesti mokyklą ir pakelti mokinių skaičių iki 600 su 20 mokytojų. Jai daug padėjo ten klebonaujant visiems žinomas kun. J. Margis.

Per tuos 25 metus, seselė Elenisa daug nuveikė Bažnyčios ir Tėvynės labui. Tai pirmoji seselė lietuvaitė, gimusi Argentinoje, kuri įstojo į lietuvių kazimieriečių eiles darbuotis dėl žmonių, ypač jaunimo švietimo. Seselė Elenisa yra švelnios sielos asmuo; mėgsta meną ir muziką. Mės džiaugiamės ir sveikiname ją, dalinamės jos nuveiktai darbais ir kartu su ja dėkojame visų gerybių davėjui - Viešpačiui, prašydami jai dar daug sėkmingų darbuotės metų dėl jaunimo ir mūsų brangios Tėvynės labo.

Šių metų liepos mėn. 4 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Rosario mieste buvo atliktos padėkos mišios. Gi rugpjūčio mėnesio pradžioje seselė Elenisa

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS

Šių metų kovo mėn. pabaigoje Čikagoje buvo susirinkęs šventės rengimo komitetas ir formaliai užbaigė savo darbą. Komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučiūnas L. Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkui inž. V. Volertui įteikė šventės pelno čekį — viso 22.474,73 dol. Visi buvo nustebinti gautu pelnu, nes didelės šventės paprastai jo neduoda.

Šokėjų kelionėms buvo išleista \$ 27.000, salės nuoma ir prožektorių įrengimas — 13.000. Iš viso išlaidų būta — \$ 58.252,98; pajamų gauta — 80.727,71 dol. Į šią sumą įeina ir \$ 20.531,16 dol. aukų, kurias surinko rengėjų komitetas, kaip matosi, tos aukos ir sudarė pagrindinį šventės pelną. Baigiamoje kalboje komiteto pirm. L. Kriaučiūnas pareiškė, kad komitetas ir visi talkininkai ši savo sunkų darbą aukoją pavergtai ir kenčiančiai Lietuvai, tai dovana jos likiminėje kovoje dėl laisvės. Taip pat jis pasiūlė šiais metais sušaukti JAV ir Kanados taut. šokių mokytojų

suvažiavimą, kuriame būtų išrinkta nauja vadovybė ir nustatytas repertuaras V Tautinei šokių šentei. Tautinių šokių šventę ruošti 1976 m. t.y. už keturių metų, nes penki metai jo manymu, esą per ilgus tarpas. IV Taut. šokių šventėje dalyvavo 1961 šokėjai, jų tarpe ir Argentinos tarp visų organizacijų jaunimo sudarytas šokių vienetas pavadintas "Eglė", jų šokių paruošėjas buvo inžin. Alg. Rastauskas. Šią šventę atidarė prezidento Niksono žmona.

PIRMIEJI SPEKTAKLIAI

Pirmasis viešas lietuviškos dramos mėgėjų surengtas spektaklis Mažoje Lietuvoje buvo pastatytas 1895 metų vasario 17 d. Tilžėje. Statė "Kauno pilies išgriovimas 1362 metais". Ši drama parašyta Aleksandro Fromo - Gaižūčio, statė Birutės draugijos vaidintojai. Didžiojoje Lietuvoje pirmasis pastatymas buvo A. Keturakio - Vilkutaičio komedija "Amerika pirtyje". Pastatyta Palangoje 1899 m.

TYKUSIS TERORAS LIETUVOJE

Šių metų vasario 28 d. sov. saugumas Vilniuje areštavo dr. Izidorijų Rudaitį, kuris iki šiol incommunicado laikomas Vilniaus saugumo milicijos kalėjime.

Dr. Rudaitis, gydytojas - rentgenologas, ilgą laiką dirbdamas su blogos kokybės rusų rentgeno aparatais buvo paliestas rentgeno spindulių ir apsirgęs liaukemija. Tačiau jam pasisekė apsigydyti, nors pilnai ir nepasveiko. Kaip ne pilnai darbingas, prieš keletis metų buvo paleistas į pensiją. Šiuo metu jis yra 63 metų amž.

Pranešimas iš Lietuvos, tokių tylių areštų šiuo metu okup. Lietuvoje yra labai pagausėję.

Draugas.

• Praeitą žiemą trylikos kauniečių atliktas žygis 241 kilometro ilgio slidėmis, pripažintas geriausias Sov. Sąjungoje, Kauniečiai keliavo po Kolos pusiasalį, netoli Šiaurės ašigalio.

• Okup. Lietuvoje vis daugiau žmonių keliai į miestus. Daugiausia kaimus apleidžia jauni žmonės. Dėl to kaimuose jaučiamas stiprių ir darbinių žmonių trūkumas, kurių dešimties metų laikotarpyje sumažėjo apie 18 proc.

išvyko Šiaurės Amerikon, kur rugpjūčio mėn. 15 d. Čikagoje kartu su savo draugėmis seselėmis atšventė sidabrinį vienuoliško gyvenimo jubiliejų Seselių Kazimieriečių koplyčioje. Po pamaldų artimieji ir draugai buvo pavaišinti pietumis.

Seselė Elenisa Čikagoje gilinusi savo mokytoja profesijoje ir kartu padės mokykloje. Linkime jai daug laimės ir neužilgo sugrįšti Argentinon.

S. A.

JUOKTIS SVEIKA KURŠĖNAI IR PAPILĖ

Nušienavę pievas prie Ventos ūkininkai šieno kupetas palikdavo per nakti pievoje. Iš ryto atėję neberasdavo šieno, nes išliejusi Venta šiena nunešdavo. Ūkininkai klausdavo viens kita: "Kur šienas?" Iš to kilo pavadinimas Kuršėnai.

Kitoje vietoje ūkininkai rasdavo labai daug šieno ir sakydavo "Ir vėl kas šiena papylė!" Iš to kilo pavadinimas Papilė.

GUMOS STIPRUMAS

Kartą susiginčijo rusas su amerikonu dėl gumos — kas gamina geresnę rūšį. Sako amerikietis:

—Mūsų gamybos automobilis atsitrenkė į medį ir subyrėjo į gabalus, o padangos atlaike.

—O pas mus, — sako rusas, — kartą iššoko žmogus per tardymus iš ketvirtro aukšto ir išlanko, o kaliošai liko sveiki.

POKALBIS VILNIUJE

—Ką jūs laikote sukčium?

—Tą, kuris rublį nusuko.

—O kuris šimtą?

—Tokie vadinami kombinatoriais.

Okupuotoje LIETUVOJE

• Kaune dabartiniai turistai vežiamieji tomis vietomis, kurios surištos su literatūrine miesto praeitimi. Pirmiausia sustojama buv. Jėzuitų gimnazijoje, kuri dabar vadinama Adomo Mickevičiaus vidurine mokykla, nes šiuose namuose didysis poetas savo laikų mokytojavo. Toliau lankomi Maironio namai ir jo kapas, paskui seka Vysk. M. Valančiaus namas, kan. J. Tumo namai ir jo kapas. Žaliakalny kur gyvena Kazys Binkis, Baly Sruoga ir Vytautas Montvila.

• Aukščiausias ažuolas Lietuvoje auga Šventybrasčio apylinkėse, Kedainių apskrityje. Jo aukštis siekia 37 metrus.

• Sov. Sąjungos slidininkų varžybose aukso medalį gavo studentė Irena Milašiūtė, įveikusi penkių kilometrų nuotolį per 18 min. 54 sek.

• Maironio namuose, Rotušės aikštėje, kur šiuo metu veikia Literatūros muziejus, 2-me aukšte būsimieji įruošta "Medžiotojų užėiga".

Grybai, grybai...

Rugpjūtis geriausias mėnuo grybauti Lietuvoje.

• Senieji Kauno rotušės rūmai yra remontuojami. Atkasti rūšiai, uždengtas stogas, sustiprintos sienos. Dar šiais metais šis pastatas taps bolševikinių sutuoktuvių rūmais.

• Šeduvos "Užuovejoje" — užėjoje, kuri įrengta sename malūne, groja vakarais Balandiškių kaimo Vedeckų šeimos muzikantai - Bronius, Petras, Julius ir Liudas, sudarę kapelą. Jų repertuare liaudies dainos.

• Okup. Lietuvoje yra 1.303 kolūkiai. Jų tarpe yra 28 kolūkiai vadovaujami moterų.

• Tarpt. Raudonasis Kryžius Šveicarijoje gavo laišką iš Nordvinijos koncentracijos stovyklos, kurį pasirašė trys lietuviai: Jonas Žilinskas 30 metų; nu- baustas penkeriems metams, Simas Kudirka, 43 m. atlieka 10 metų bausmę, A. Jastrauskas, baigias atlikti 12 metų bausmę. Žinios iš Šveicariško leidinio.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

• Aktorius Vitalis Žukauskas (buvo atvykęs kartu su vyčiais praeitais metais į Argentiną) renka medžiagą knygai apie Amerikos lietuvių teatralinę veiklą ir jau turi sutelkęs didelį archyvą.

• Amerikos religinio meno parodoje Čikagoje dalyvavo ir du lietuviai dailininkai: A. Valeška su laužyto stiklo vitražu ir A. Kuperis su paveikslu "Kalėdų giesmininkai prie lietuviškos eglutės".

• New Yorke mirė Jonas Su- bačius, dekoratorius, išpuošęs beveik visas New Yorko ir apylinkių lietuvių bažnyčias.

• Naujas Australijos minis- tras pirmininkas G. Whitlam yra gerai pažįstamas lietuviams, kadangi ilgą laiką gyveno su lietuvišiais kaimynais, dalyvavo lietuvių šventėse.

• Latvių gimnazija veikia Muenster mieste, V. Vokietijoje. Joje yra 80 moksleivių. Grupė šių mokinių lankėsi Š. Amerikoje aplankydami latvių kolonijas, suvaidino latviškas vestuves su tautiniais šokiais ir kanklių muziką.

• Vilma Šimonytė, Sao Pau- lo universiteto studentė, vasaros

metu drauge su kitais talkinin- kais, buvo išvykusi į Brazilijos krašto vidurį, siunčiama aptar- nauti mažai apgyventas sritis, sveikatos, švietimo, ir kitais reik- kalais.

• Hamiltono, Kanadoje, Mc Master universiteto studentai Saulius Steigvila ir Jonas Elvikis, 21 ir 22 metų amž. išvykę praleisti savaitgalio, paskendo besi- rystdami ežere. Abu jaunuoliai palaidoti lietuvių kapinėse šalia vienas kito.

• Š. Amerikos lietuviai sportininkai ruošia sporto išvyką Europon. Vysks vyro krepšinio ir moterų tinklinio rinktinės. Aplankys Olandiją, Vak. Vokietiją, Belgiją, Italiją, Šveicariją, Prancūziją ir Angliją. Visur jie turės sportines rungtynes, gin- dami Lietuvos vardą. Kelionę fi- nansuoja Amerikos lietuviai. Or- ganizavimui ir aukoms rinkti yra sudarytas specialus komitetas, kuriam pirmininkauja A. Rudis.

• Milane, Italijoje, gyvena apie 10 lietuvių, užsilikusių iš kariuomenės antrojo karo metu. Neseniai jie buvo suvažiavę pami- nėti sukachiai ir pagerbti prancū- kišką kun. Petrą Baniūną, gvv. JAB-se, kuris jiems po karo pa- dėjo.

Rimčiai Sekmadienio

TEATEINIE TAVO KARALYSTĖ!

Kristus dar būdamas šioje žemėje dažnai kalbėjo apie Dievo karalystės įsteigimą. Apaštalai girdėdami kalbant nuolatos apie Dievo karalystės įsteigimą žemėje, kartą paklausė:

—Kur bus toji karalystė įsteigta?

Kristus jiems atsakė:

—Dievo karalystė yra jumyse!

Tai buvo nelauktas atsakymas. Nes apaštalai dar vis svajojo apie žemišką karalystę, apie ministerių vietas, kurias užims įsteigus tą karalystę.

Tačiau Kristus labai aiškiai kalbėjo apie kitą karalystę, kuri turėjo būti įsteigta žmonių protuose ir širdyse, jų viduje. **„Dievo karalystė yra panaši į raugą, kurią moteriškė įmaišė į teslą“**, kad ją išraugintų, — yra davęs palyginimą pats Kristus.

Dievo karalystė randasi šioje žemėje, ji net yra įmaišyta kaip raugas, žmonijoje, kad ją pakeltų, kad ją pašventintų, kad ją atnaujintų. Žinoma, tas atnaujinimas priklauso nuo miltų: jei miltai geri, tai išeina skani duona, jei miltai supelėję, tai ir geriausios mielės nieko negali padėti.

Vėl palygina Kristus savo karalystę su garstyčio grūdu, kuris pasėtas žemėje išauga į didžiąsias žolę beveik medį, ant kurio šakų nutupia paukščiai. Toji garstyčio sėkla, tai Kristus, kuris pats save pasiaukojimo kaip grūdą, mirdamas ant kryžiaus ir palaidotas žemėje, išdaigino didelį Dievo karalystės medį, ant kurio šakų sutupia visų tautų išrinktieji.

Tie išrinktieji esame mes krikščionys, kurie per krikšto vandenį esame apiplauti ir įjungti į Kristaus karalystę žemėje, kurią mes vadiname Kristaus Bažnyčia.

Tat Kristaus bažnyčia randasi mumyse, mūsų protuose ir širdyse. Šv. Povilas todėl ir sako: **„Broliai, ar Jūs nežinote, kad jūs esate Dievo šventykla ir kad Šv. Dvasia gyvena jumyse?“** (I Kor. 3, 9) Dievo karalystė yra dvasinė ir remiasi dvasia, o ne medžiaga ar žeme ir jos turtais.

Norint sustiprinti Dievo karalystę mumyse, turime sustiprinti mūsų dvasios galias: protą, valią ir jaumus. Turime juos pakelti prie dvasinių dalykų: prie tiesos, teisingumo, meilės ir taikos. Nes Dievo karalystė remiasi tiesa, meile ir taika.

Dievo karalystė neateina automatiškai iš dangaus kaip kokias moderniška mašina, bet ji ateina tyliai žmonių protuose ir širdyse kai jas randa atvertas Dievo tiesai, jo malonei ir šviesai.

Didysis mintytojas šv. Augustinas mums duoda šį patarimą: **„Sugrįškite vidun ir atrasite jį“**, kitais žodžiais tariant, sugrįškime savo širdies vidun ir ten atrasime Dievą, kaip ji atrado Šv. Augustinas, po ilgą klaidžiojimą pasaulyje.

Tas pats Šventasis savo dvieju tomų veikalė apie **„Dievo Karalystę“** prieina prie šios išvados: **„Dievo karalystė auga ir žydi per pasiaukojimą iš meilės. Šėtono karalystė auga per neapykantą kitam iki sunaikinimo“.**

Žmonija gyvena šių dviejų karalysčių įtampoje: tarp Dievo meilės ir šėtono neapykantos karalystės. Šių dviejų karalysčių skirtumas ryškėja kaskart labiau: matome žmones pasiaukojusius dėl Dievo ir jo karalystės, bet matome taip pat neapykantos ir keršto fanatikus.

Mums tenka apsispręsti: už kurią iš tų dviejų karalysčių pasisakysime: Dievo ar jo priešo šėtono. Vidurio kelio nėra. Kristus aiškiai pasakė: **„Kas neina su manim, tas eina prieš mane“.**

Arba kitoje vietoje sako: **„Kas nerenka su manim, tas bars-to“**. Kitaip sakant vidurio kelio tarp gėrio ir blogio, tarp Dievo ir šėtono nėra. Reikia pasisakyti už vieną iš tų dviejų.

Šv. Jono Apreiškimo knygoje Dievas perspėja tuos, kurie norėtų išlaikyti **„vidurio“** liniją šiais žodžiais: **„O kad tu būtum šaltas ar šiltas, bet kadangi esi nei šiltas, nei šaltas, — drungnas, tai aš busiu priverstas tave išventi“.** (Apreišk.)

Patikrinkime mes savo elgesį, prie kurios karalystės priklausome. Ar nesame įkritę į tą drungnumą ir idiferentiškumą? Saugokimės tos **„vidurio linijos“**: nei už Dievą, nei už šėtoną, bet būkime tikrai nuoseklūs.

Nuo mūsų visų, nuo manęs ir nuo tavęs, priklauso ar Dievo karalystė žemėje auga ir didėja, ar mažėja ir bledėja.

(bus daugiau)

kun. Augustinas.

Šv. Augustinas su motina — Monika.

Iš Katalikiško Pasaulio

• **Vengrijos kardinolas Mind-szenty**, kuris slėpdamasis nuo komunistų persekiojimų, buvo prisiglaudęs J. A. Valstybių ambasadoje Budapešte, išgyvenęs ten 15 metų, parašė plačius prisiminimus. Komunistinei valdžiai leidus išvykti iš savo krašto, kardinolas mano dar šiais metais išleisti savo prisiminimus.

• **Vatikane atidaryti du nauji muziejai**: Etnologinis misijų muziejus ir Istorinis muziejus. Etnologiniame yra sukaupta per keturiasdešimtis penkis tūkstančius eksponatų, jų tarpe Azijos Okeanijos, Afrikos ir Amerikos gyventojų meno kūriniai ir religijos istorijos daviniai. Istoriniame muziejuje išstatyti praėjusių šimtmečių vartotos popiežiaus karietos, Vatikano kariuomenės uniformos, ginklai ir tt. Abu muziejai pastatyti pagal moderniausiasius muziejinės architektūros reikalavimus.

• **Pasaulinės Biblinės sąjungos**, kurios centras yra Šveicarijoje, paskelbtai daviniais — šv. Rašto tekstai yra išversti į 1.500 įvairių pasaulio kalbų ir tarmių. Vien tik praeitais metais buvo išleista 43 nauji šv. Rašto leidimai įvairiomis kalbomis.

• **Rumunijoj gyventieji protestantai** buvo apsidžiaugę, kai valtybinė leidykla išspausdino 100.000 egz. šventraščių. Bet kaip jie apsvylė, kai sužinojo, kad veik visi spaustiniai buvo eksportuoti užsienyn, ten gyvenantiems rumunams. Vadinas, tai buvo tik propoganda, kad Rumunijoj yra **„tikėjimo laisvė“**.

Tas pats įvyko ir Sov. valdomoj Lietuvoj. Ten buvo išspausdintas Maldynas ir dar viena ar dvi religinės knygos, bet irgi išsiųstos užsienyje gyvenantiems lietuviams, o okup. Lietuvos gyventojai net nežino, kad tokios knygos buvo išspausdintos.

KATAL. PERSEKIOJIMAS OKUP. LIETUVOJ

(Tęsinys iš praeito numerio)

PRIENAI

Prienų tikintieji nuvyko į Praveniškių lagerį pasitikti į laisvę išeinančio Prienų vikaro kun. J. Zdebskio, kuris buvo nuteistas vieneriems metams sunkių darbų lageriu. Tačiau jo jau nerado, nes jis buvo paleistas viena dieną ankščiau, norint išvengti **„politinės demonstracijos“**. Sekantį sekmadienį parapijiečiai pasitiko kun. Zdebskį Prienuose, kur jis po Mišių šventoriuje buvo nuoširdžiai sveikinamas. Gėlių buvo tiek daug, kad jos netilpo kunigo glėby.

Religinių reikalų tvarkytojas Rugienis neleido vysk. Labukui, kun. Zdebskį skirti į Vilkaviškio vyskupiją, bet buvo paskirtas į Šilutę, Telsių vyskupijoj. Tai buvo sąmoningas atskirimas kunigo nuo savos parapijos, kitaip tariant **„kultūringas“** ištrėmimas.

MARIJAMPOLĖ

Liubavo parap. klebonas kun. V. Užkuraitis valdžios igaliotinio Rugienio balandžio - gegužės mėn. buvo verčiamas, kad nušalintų nuo altoriaus Mišioms patarnaujančius vaikus. Rugienis gąsdino parapijos komitetą, jei

vaikai nebus pašalinti, parapija bus palikta be klebono. Klebonas vaikus pašalinti atsisakė, motyvuodamas, kad vaikai priklausotėvams ir jis negalės kištis į jų reikalus.

Marijampolės griežto režimo lageryje atliekančiam bausmę kun. P. Bubniui buvo pasiūlyta parašyti malonės prašymą. Kun. Bubnys tai padaryti atsisakė, kadangi jaučiasi nubaustas nekaltai, nes vaikus mokyti tikėjimo tiesų yra kiekvieno kunigo pareiga.

ŠILUVA

Per Šiluvinius atlaidus pereinų metų rugs. 8-15 dienomis minios žmonių plaukė į šv. Marijos Gimimo atlaidus. Valdžia ėmėsi priemonių sumažinti maldininkų skaičių. Keliuose budėjo milicininkai. Vienas maldininkas pasakojo: **„Važiavome autobusu 61 žmogus. Apie 10 kil. prieš Šiluvą milicija mus sustabdė, paėmė važiuojančių sąrašą ir nuvarė šoferį. Po kurio laiko jis grįžo su įsakymu grįžti atgal. Pavažiavė kelis kilometrus žmonės pradėjo prašyti šoferį, kad jis palauktų, o visi pėsti pasuko į Šiluvą. Eidamos pro milicininkus moterys priekaištavo: „Besarmačiai, ar**

gražu taip senus žmones varinėti. Per radiją ir laikraščius skelbiame, kad Lietuvoje religija yra laisva, o ką darote? Kristus buvo kankinamas, mes irgi pakentėsimės dėl Kristaus“.

PLUNGĖ

1972 m. per Didž. Šeštadienio pamaldas į Plungės bažnyčią atėjo du jaunuoliai ateistai ir pradėjo triukšmauti. Kadangi jie nepaisė tikinčiųjų prašymo liautis triukšmavus, zakrastijonas juos išprašė iš bažnyčios.

Nakčia apie 2 val. žmonės giedant Kryžiaus kelio kalnus, tie jaunuoliai, nusikabinę nuo sienos kryžių, jį išnešė už šventoriaus ir sudaužė. Kai klebonas velykiniame pamoksle kalbėjo apie kryžiaus išniekinimą — visa bažnyčia verkė.

Nusikaltėliai milicijos buvo sulaukyti, bet apie jų nubaudimą niekas negirdėjo. Žmonės, skaudžiai pergyvendami kryžiaus išniekinimą, kalbėjo: **„Štai, kokie ateistinio jaunimo auklėjimo vaisiai“**.

PALANGA

Vasarą Palangos bažnyčioje prieš pamaldas būdavo transliuojama religinė muzika, kurios pasiklausyti gausiai rinkdavosi įvai-

rių tautybių poilsiautojai. 1972 m. rugp. pradžioje visi nustebo, dėl ko religinės muzikos valandėlė staiga nutrūko. Pasirodo, Palangos bažnyčios kleboną iškviėtės miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas reikalavo, kad tų religinė muzikos valandėlių daugiau nebebūtų. Jos, mat, neįeinančios į bažnytnines pamaldas. Žmonės kalba, kad tarybiniai pareigūnai netrūkų gal ims nurodinėti klebonams, kokias giesmes bažnyčioje giedoti ir kiek žvakių degti ant altoriaus.

(bus daugiau)

BRAZINSKŲ LAIŠKAS IŠ TURKIJOS

Balandžio 30 d. rašytame laiške tėvas ir sūnus Brazinskai sako: **„Šiandien buvo septintoji „Lituvanyali: babaogul“** (lietuviai: tėvas ir sūnus) teismo sesija, tačiau ir vėl jokio sprendimo, jokios prosvaitės. Egzistuojame kaip kokieame siaubingame košmare, tačiau stengiamės nepalūšti, negalima išduoti pavergtos Lietuvos šauksmo. Mes jau trečius metus esame kalinami Turkijos kalėjimuose. Mūsų žiaurioje padėtyje geras lietuviškas žo-

dis, spauda ir knygos yra mums svarbiau negu duona. Šią dvasinių ginklų mums ir reikia labiausiai. Už kiekvieną prisūstą patriotinį laikraštį bei žurnalą ar knygą būtisime nuoširdžiai dėkinęgi.

Džiaugiamės laisvojo pasaulio, lietuvių darnia, patriotine veikla, jų didelių įnašų į tautos kultūrą ir Lietuvos išlaisvinimo kovą, akyvaizdoje ryžtingos ir pasiaukojančios pavergtos Tėvynės rezistencinės kovos. Laisvojo pasaulio lietuvių turi jungtis dar ryžtingiau į tą bendrą žūtbūtinę kovą“.

„Draugas“.

JOTVINGIAI

Jotvingių tautelė yra giminga lietuviams, taip kaip pav. latviai ar senieji prūsai. Jotvingių giminės žuvimo data laikoma 1283 m. kai kunigaikštis Skurdas su kariuomene pasitraukė iš jų žemių į Lietuvą kryžiuočių užpuolimo metu. Okup. Lietuvoje leidžiamajame žurnale **„Kultūros Barai“** rašoma, 1866 m. Gardino gubernijoj buvo rasta 30.000 asmenų, kurie nors būdami pravoslavų tikybos, save laikė ar kitų buvo laikomi jotvingiais.

